

Time: 2 ½ Hours

TJLLB SEM-V
5th & BALLB SEM-IX

08/12/25

Marks: 75

Q.No.1: Answer any six in two sentences. कोणतेही सहा प्रश्नाची दोन वाक्यांमध्ये उत्तरे द्या.

(12 Marks)

- Explain the object of Bhartiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023. भारतीय नागरीक सुरक्षा संहिता, २०२३ चे उद्दिष्ट स्पष्ट करा.
- Define Complaint. तक्रार याची व्याख्या सांगा.
- Explain 'child pornography' under the POCSO Act, 2012. POCSO कायदा, २०१२ अंतर्गत 'बाल अश्लील साहित्य' स्पष्ट करा.
- When charges can be altered? आरोपांमध्ये कधी बदल करता येतो?
- For which offences summons trial be conducted? समन्स खटला कोणत्या गुन्ह्यामध्ये घेता येते?
- Explain any two kinds of appeal. अपीलचे कोणतेही दोन प्रकार स्पष्ट करा.
- Explain the limitation for taking cognizance. गुन्ह्याची दखल घेण्याची कालमर्यादा स्पष्ट करा.
- Who is juvenile? जुवेनाईल कोणाला म्हणतात?

Q. No.2: Write short notes on any two. कोणत्याही दोनवर टीप लिहा. (12 Marks)

- Aid to Magistrate and Police दंडाधिकार्यांना आणि पोलिसांना सहाय्य
- Plea Bargaining प्ली बारगेनिंग
- Reference and Revision संदर्भ आणि पुनर्निरीक्षण
- Children Welfare Committee बाल कल्याण समिती

Q.No.3: Answer any two situation-based questions. कोणत्याही दोन परिस्थिजन्य प्रश्नाची उत्तरे लिहा. (12 Marks)

- Mrs. Tara is working as Deputy Manager and her husband Mr. Indrajeet is working as Manager in ABC company. They are living separately. Mrs. Tara wants maintenance from her husband for herself and for her two children living with her. Elder child is 19 years old who is physically challenged and younger is 16 years old. श्रीमती तारा ABC कंपनीमध्ये उपव्यवस्थापक आहेत व त्यांचे पती श्री. इंद्रजीत हे व्यवस्थापक आहेत. ते वेगवेगळे राहतात. श्रीमती तारा स्वतःसाठी आणि तिच्यासोबत राहणाऱ्या त्यांच्या दोन मुलांसाठी इंद्रजीतकडून भरणपोषण मागत आहेत. एक मुलगा १९ वर्षांचा असून तो शारीरिकदृष्ट्या अपंग आहे आणि दुसरे मूल १६ वर्षांचे आहे.

Q. No.4: Answer any three in detail. कोणतेही तीनची सविस्तर उत्तरे लिहा. (39 Marks)

- Explain the process to compel appearance of accused. फोजदारी खटल्यामध्ये आरोपीची उपस्थिती सुनिश्चित करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 - Explain various trials under BNSS. State the differences in procedure. BNSS अंतर्गत विविध प्रकारचे खटले स्पष्ट करा. त्यांच्या कार्यपद्धतीतील फरक सांगा.
 - Define Bail and Bond. State the powers of courts to grant different types of bails. Explain the grounds for denying bail. जामीन व हमी यांची व्याख्या द्या. विविध प्रकारचे जामीन मंजूर करण्याचे न्यायालयांचे अधिकार स्पष्ट करा. जामीन नाकारण्याची कारणे सांगा.
 - Who are children in conflict with law? Discuss the procedure in relation to children in conflict with law. कायद्याशी संघर्ष करणारी मुले म्हणजे कोण? अशा मुलांशी संबंधित (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ कायदानुसार प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 - What is the object of the POCSO Act? Explain the procedure for reporting a case and the procedure for recording evidence under the POCSO Act. POCSO कायद्याचा उद्देश काय? POCSO कायद्याअंतर्गत केसची नोंद करण्याची व पुरावे नोंदवण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
-